

Změny ve vyhlášce nabývají účinnosti dnem 1. září 2025, není-li uvedeno jinak

108/2005 Sb.

VYHLÁŠKA

ze dne 22. února 2005

o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních
ve znění vyhlášky č. 436/2010 Sb. a , č. 197/2016 Sb., č. 306/2025 Sb. a **č. 533/2025 Sb.**

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví podle **§ 31 odst. 1**, § 121 odst. 1 a § 123 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon):

Účinné od 1. 1. 2026

ČÁST PRVNÍ

ŠKOLSKÁ VÝCHOVNÁ A UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

§ 1

Typy školských výchovných a ubytovacích zařízení

Typy školských výchovných a ubytovacích zařízení jsou:

- a) domov mládeže (dále jen "domov"),
- b) internát,
- c) škola v přírodě.

Domov

§ 2

Účel domova

(1) Domov poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních škol a vyšších odborných škol a zajišťuje těmto žákům a studentům školní stravování. V případě hodném zvláštního zřetele může být do domova umístěn i žák druhého stupně základní školy.

(2) Domov vede žáky a studenty k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových činností.

§ 3

Organizace domova

- (1) Základní jednotkou výchovně vzdělávací činnosti v domově je výchovná skupina (dále jen "skupina"). Každou skupinu vede jeden vychovatel. Nejnižší počet žáků a studentů ve skupině je 20 a nejvyšší počet žáků a studentů ve skupině je 30. V odůvodněných případech může ředitel domova zvýšit nejvyšší počet žáků a studentů ve skupině až o 3.
- (2) Ve skupině složené pouze ze studentů je nejnižší počet studentů 40 a nejvyšší počet studentů 50.
- (3) Je-li skupina tvořena pouze žáky a studenty uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona, je počet žáků a studentů ve skupině shodný s počtem žáků ve třídě školy samostatně zřízené pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona podle jiného právního předpisu¹⁾.
- (4) Žáci se ubytovávají v pokojích odděleně podle pohlaví a popřípadě i podle věku.

§ 4

Umísťování žáků a studentů v domově

- (1) Při umísťování žáka nebo studenta do domova přihlíží ředitel domova ke vzdálenosti místa jejich bydliště, dopravní obslužnosti z místa jejich bydliště, k jejich sociálním poměrům a zdravotnímu stavu.
- (2) O umístění žáka nebo studenta do domova rozhoduje ředitel domova na základě přihlášky podané zákonným zástupcem nezletilého žáka, zletilým žákem nebo studentem. Zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student podává přihlášku na každý školní rok.
- (3) Termín pro podání přihlášky do domova stanoví ředitel domova a informuje o něm studenta, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka; termín se zveřejní rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- (4) Ředitel domova písemně vyrozumí studenta, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka o umístění nebo neumístění do domova.
- (5) Žákovi nebo studentovi je v průběhu školního roku ukončeno umístění v domově, pokud:
 - a) o to požádá písemně zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student,
 - b) zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo student opakovaně neuhradil úplatu za ubytování nebo úplatu za školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodl s ředitelem domova jiný termín úhrady,
 - c) žák nebo student přestal být žákem střední školy nebo studentem vyšší odborné školy,
 - d) žákovi nebo studentovi bylo povoleno přerušení vzdělávání,
 - e) žák nebo student byl vyloučen z domova²⁾, nebo
 - f) žák nebo student se přestěhoval do místa, kde právnická osoba vykonává činnost školy, která ubytovanému žákovi nebo studentovi poskytuje vzdělávání.

§ 5

Úplata za ubytování v domově zřízeném státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí

- (1) Domov se pro stanovení výše úplaty člení na pokoje.

Úplné znění ke dni 1. 9. 2025 je zpracováno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pouze jako informativní materiál. Právně závazné znění vyplývá výhradně ze Sbírky zákonů a mezinárodních smluv.

(2) Pokoje se zařazují do I. a II. kategorie. Pokoje, které mají nejvýše 3 lůžka, se zařazují do I. kategorie. Pokoje, které mají 4 až 6 lůžek, se zařazují do II. kategorie. Úplata za ubytování činí:

~~a) v pokoji I. kategorie nejvýše 1 600 Kč za 1 lůžko na 1 kalendářní měsíc,~~

~~b) v pokoji II. kategorie nejvýše 900 Kč za 1 lůžko na 1 kalendářní měsíc.~~

a) v pokoji I. kategorie na 1 kalendářní měsíc za 1 lůžko nejvýše 12,5 % měsíční minimální mzdy vyhlášené pro období, na které se úplata stanoví,

b) v pokoji II. kategorie na 1 kalendářní měsíc za 1 lůžko nejvýše 9,5 % měsíční minimální mzdy vyhlášené pro období, na které se úplata stanoví.

(3) Výši úplaty za ubytování v domově stanoví ředitel domova s přihlédnutím k vybavení domova a k úrovni poskytovaných služeb.

(4) Výše úplaty za ubytování v domově se nemění, i když žák nebo student není ubytován po všechny dny v kalendářním měsíci. Pokud však v průběhu školního roku žák nebo student z důvodů organizace vyučování ve škole, jejímž je žákem nebo studentem, opakovaně nebude v domově ubytován, úplata se mu přiměřeně sníží.

Internát

§ 6

Účel internátu

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona a dětem přípravného stupně základní školy speciální ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování.

§ 7

Organizace internátu

(1) Internát se člení na skupiny. Každou skupinu vede jeden vychovatel. Počet dětí a žáků uvedených v § 16 odst. 9 školského zákona ve skupině je shodný s počtem dětí a žáků ve třídě školy samostatně zřízené pro tyto děti a žáky podle zvláštního právního předpisu¹⁾.

(2) Děti a žáci uvedení v § 16 odst. 9 školského zákona se ubytovávají v pokojích odděleně podle pohlaví a do skupin se zařazují pokud možno odděleně podle tříd.

(3) Dětem a žákům uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona internát zajišťuje nezbytnou speciálně pedagogickou podporu. Internát může dětem a žákům uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona zajistit léčebně preventivní a rehabilitační péči.

(4) V případě omezení nebo přerušení provozu internátu v důsledku nepředvídané události ředitel internátu zajistí dětem a žákům uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona odpovídající náhradní ubytování a informuje o tom jejich zákonného zástupce. Nebude-li možno zajistit dítěti nebo žákovi uvedenému v § 16 odst. 9 školského zákona náhradní ubytování, nebo nebude-li zákonný zástupce s náhradním ubytováním souhlasit, vyzve ředitel internátu zákonného zástupce k převzetí dítěte nebo nezletilého žáka do domácí péče.

§ 8

Umísťování dětí a žáků uvedených v § 16 odst. 9 školského zákona do internátu

- (1) Při umísťování dítěte nebo žáka uvedeného v § 16 odst. 9 školského zákona do internátu přihlíží ředitel internátu ke vzdálenosti místa jejich bydliště, dopravní obslužnosti z místa jejich bydliště, k jejich sociálním poměrům a zdravotnímu stavu.
- (2) O umístění dítěte nebo žáka do internátu rozhoduje ředitel internátu na základě přihlášky podané zletilým žákem nebo zákonným zástupcem dítěte nebo nezletilého žáka. Zletilý žák nebo zákonný zástupce dítěte nebo nezletilého žáka podává přihlášku na každý školní rok.
- (3) Ředitel internátu písemně vyrozumí zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého žáka nebo zletilého žáka o umístění nebo neumístění do internátu.

§ 9

Úplata za ubytování v internátě zřízeném státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí

- (1) Internát se pro stanovení úplaty za ubytování žáků středních škol, kteří neplní školní docházku, člení na pokoje. Pokoje, které mají nejvýše 3 lůžka, se zařazují do I. kategorie. Pokoje, které mají 4 až 6 lůžek, se zařazují do II. kategorie.
- (2) Úplata za ubytování žáka střední školy, který neplní povinnou školní docházku, na 1 kalendářní měsíc za 1 lůžko činí:
 - a) ~~v pokoji I. kategorie v pokoji I. kategorie nejvýše 1 600 Kč,~~
 - b) ~~v pokoji II. kategorie v pokoji II. kategorie nejvýše 900 Kč.~~
 - a) **v pokoji I. kategorie nejvýše 15 % měsíční minimální mzdy vyhlášené pro období, na které se úplata stanoví,**
 - b) **v pokoji II. kategorie nejvýše 9,5 % měsíční minimální mzdy vyhlášené pro období, na které se úplata stanoví.**
- (3) Úplata za ubytování dítěte mateřské školy, přípravného stupně základní školy speciální a žáka plnícího povinnou školní docházku na 1 kalendářní měsíc za 1 lůžko činí nejvýše 500 Kč **5 % měsíční minimální mzdy vyhlášené pro období, na které se úplata stanoví.**
- (4) **Výši úplaty za ubytování v internátě stanoví ředitel internátu s přihlédnutím k vybavení internátu a k úrovni poskytovaných služeb.**
- ~~(4) (5) Výše úplaty se stanoví úměrně k počtu dnů v kalendářním měsíci, po které je dítě nebo žák ubytován. Vyúčtování provede ředitel internátu nejpozději do konce každého pololetí.~~
- ~~(5) (6) Od úplaty je osvobozeno~~
 - a) ~~dítě nebo žák, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek, který podle zvláštního právního předpisu³⁾ pobírá zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba,~~
 - b) ~~dítě nebo žák, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ a tento příspěvek nebo jeho část je vyplácena, pokud vyplácení příspěvku prokáže řediteli internátu.~~

Úplné znění ke dni 1. 9. 2025 je zpracováno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pouze jako informativní materiál. Právně závazné znění vyplývá výhradně ze Sbírky zákonů a mezinárodních smluv.

(6) Od úplaty je osvobozeno dítě nebo žák, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči podle zvláštního právního předpisu⁴⁾, pokud je tento příspěvek nebo jeho část vyplácena a pokud vyplácení tohoto příspěvku prokáže řediteli internátu.

Výchovná opatření

§ 9a

(1) Ředitel domova nebo internátu může udělit žákovi nebo studentovi pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádnou občanskou, studijní nebo mimoškolní aktivitu, případně za významný projev veřejně prospěšné činnosti.

(2) Pedagogický pracovník pověřený ředitelem domova nebo internátu může udělit žákovi nebo studentovi pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev aktivity, iniciativy nebo dlouhodobou prospěšnou činnost v rámci života ve školském zařízení nebo při jeho reprezentaci.

(3) Při zaviněném porušení povinností stanovených vnitřním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení uložit žákovi nebo studentovi kázeňské opatření, které nemá právní důsledky pro žáka nebo studenta (dále jen „kázeňské opatření“). Kázeňským opatřením je

a) napomenutí, které ukládá ředitelem domova nebo internátu pověřený pedagogický pracovník,

b) důtka, kterou ukládá ředitelem domova nebo internátu pověřený pedagogický pracovník,

c) důtka ředitele, kterou ukládá ředitel domova nebo internátu.

(4) Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání kázeňských opatření jsou stanovena ve vnitřním řádu domova nebo internátu.

(5) Ředitel domova nebo internátu nebo jím pověřený pedagogický pracovník neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení kázeňského opatření a jeho důvody studentovi nebo žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.

(6) Udělení pochvaly, jiného ocenění nebo uložení kázeňského opatření se zaznamená do dokumentace domova nebo internátu.

Účinné od 1. 1. 2026

Škola v přírodě

§ 10

Účel školy v přírodě

Škola v přírodě zajišťuje zotavovací pobyt ve zdravotně příznivém prostředí dětem mateřských škol a žákům plnícím povinnou školní docházku, popřípadě pobyt vybraných skupin dětí mateřských škol a žáků plnících povinnou školní docházku bez přerušování vzdělávání.

ČÁST DRUHÁ

ŠKOLSKÁ ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ

§ 11

Typy školských účelových zařízení

Typy školských účelových zařízení jsou:

- a) středisko služeb školám,
- b) školní hospodářství,
- c) středisko praktického vyučování,
- d) školní knihovna,
- e) plavecká škola.

§ 12

Středisko služeb školám

Středisko služeb školám zajišťuje školám a školským zařízením zejména:

- a) zásobování učebnicemi, učebními texty, učebními pomůckami a školními potřebami,
- b) výrobu učebnic, učebních textů, učebních pomůcek a školních potřeb a jejich údržbu,
- c) servis didaktické techniky,
- d) ediční činnost, tisk a kopírování učebních textů,
- e) vytváření a provozování videotéky, filmotéky, vzorkové knihovny učebnic a učebních textů,
- f) výukové počítačové a audiovizuální programy a další učební pomůcky z oblasti informačních technologií, dodávky a servis výpočetní techniky,
- g) zavádění informačních systémů a sítí,
- h) poradenskou činnost a výstavy učebnic a učebních pomůcek, audiovizuální, výpočetní a didaktické techniky,
- i) technickou a organizačně metodickou pomoc.

§ 13

Školní hospodářství

Školní hospodářství zajišťuje praktické vyučování žáků středních škol v oblasti zemědělství, zahradnictví, lesnictví a rybářství podle školních vzdělávacích programů příslušných škol. Školní hospodářství je školní statek, školní zahradnictví, školní polesí nebo školní rybářství.

§ 14

Středisko praktického vyučování

Úplné znění ke dni 1. 9. 2025 je zpracováno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pouze jako informativní materiál. Právně závazné znění vyplývá výhradně ze Sbírky zákonů a mezinárodních smluv.

Středisko praktického vyučování zajišťuje praktické vyučování žáků středních škol podle školních vzdělávacích programů příslušných škol.

§ 15

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení.

§ 16

Plavecká škola

Plavecká škola poskytuje výuku plavání žákům základních škol v rámci povinné tělesné výchovy.

§ 17

zrušen

ČÁST TŘETÍ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 18

Společná ustanovení

- (1) Organizace a rozsah školního stravování žáků a studentů v době jejich pobytu v domově a úplata za školní stravování se řídí zvláštním právním předpisem⁵⁾.
- (2) Organizace a rozsah školního stravování dětí a žáků uvedených v § 16 odst. 9 školského zákona v době jejich pobytu v internátě a úplata za školní stravování se řídí zvláštním právním předpisem⁵⁾.

§ 19

Přechodné ustanovení

Ustanovení § 3, 5 a 9 se použijí od 1. září 2005. Do té doby se postupuje podle dosavadních předpisů.

§ 20

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže.
2. Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 315/1997 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže.
3. Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 326/1998 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže, ve znění vyhlášky č. 315/1997 Sb.

§ 21

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministryně:
JUDr. Buzková v. r.

-
- 1) Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
 - 2) § 31 školského zákona.
 - 3) § 20 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.
 - 4) ~~§ 37 až 39 a § 43 zákona č. 117/1995 Sb.~~
 - 4) **§ 47f zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů**
 - 5) Vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování.